

Ιστορίες αποθήκευσης

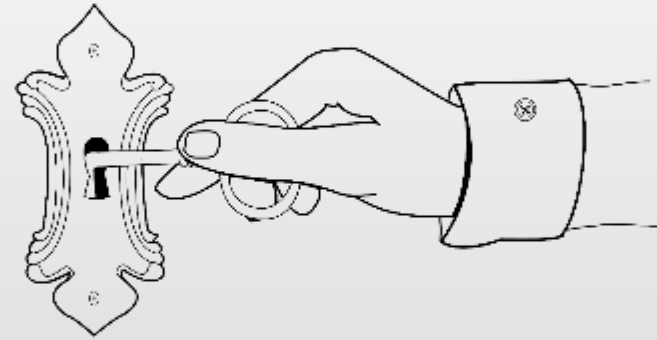
Ευρωπαϊκές Ημέρες Συντήρησης 2021

Τετάρτη, 6 Οκτωβρίου

Παρουσίαση καλών πρακτικών σε κινητά μνημεία και
αντικείμενα πολιτιστικής κληρονομιάς

Ιστορίες αποθήκευσης...

Συνήθως οι αποθήκες που φυλάσσεται αρχαιολογικό υλικό είναι άβατοι χώροι και ελάχιστοι άνθρωποι έχουν πρόσβαση. Πρόκειται για εξειδικευμένο προσωπικό και μελετητές που εξασφαλίζουν ειδική άδεια. Στις αποθήκες του Παλαιού Μουσείου Ακρόπολης φυλάσσεται κυρίως αρχαιολογικό υλικό που ήρθε στο φως από τις ανασκαφές στον βράχο της Ακρόπολης και τις γύρω περιοχές (Κλιτύες).

Στο πλαίσιο του έργου ΕΣΠΑ* «Επαναλειτουργία με νέες χρήσεις του Παλαιού Μουσείου Ακρόπολης» στοχεύουμε μεταξύ άλλων στη δημιουργία μιας **αποθήκης προσβάσιμης στο ευρύ κοινό και την εκπαιδευτική και επιστημονική κοινότητα** που θα αποκαλύπτει αθέατες πτυχές της ιστορίας του βράχου. Μια ιστορία που ξεκινά από τα Προϊστορικά χρόνια της Ακρόπολης έως την πρόσφατη ιστορία της αναστήλωσης των μνημείων της.

* Το έργο εντάχθηκε στον Άξονα Προτεραιότητας «Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική 2014-2020» και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Παλαιό Μουσείο Ακρόπολης

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών (ΕΦΑΠΑ), προκειμένου να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες της προστασίας και ανάδειξης των κινητών και ακίνητων μνημείων που έχει υπό την ευθύνη της, σχεδιάζει την αναβάθμιση του Παλαιού Μουσείου Ακροπόλεως, των Δυτικών Αποθηκών και του Εργαστηρίου Συντήρησης Ακρόπολης.

Η αισθητική και λειτουργική βελτίωση του Παλαιού Μουσείου και των εγκαταστάσεών του, θα αποδώσει στον επισκέπτη έναν ευέλικτο χώρο πολλαπλών χρήσεων, στον μελετητή έναν λειτουργικό χώρο μελέτης και στον επαγγελματία του χώρου έναν ευχάριστο και αναβαθμισμένο χώρο εργασίας.

Σύγχρονο εργαστήριο συντήρησης & αποθήκες
Εκπαιδευτικά προγράμματα
Προσβασιμότητα
Διεπιστημονικές συνεργασίες

Μέχρι πρόσφατα
στις εγκαταστάσεις
του Παλαιού Μουσείου
συνυπήρχαν
αρχαιολογικά αντικείμενα
από διαφορετικό υλικό
κατασκευής
με **διαφορετικές ανάγκες**
διατήρησης.

- Μέταλλο
- Κεραμικό
- Λίθος
- Γυαλί
- Ξύλο
- Ύφασμα
- Σκελετικό υλικό
ανθρώπων & ζώων

! **Ακατάλληλες, μη ελεγχόμενες περιβαλλοντικές συνθήκες** (θερμοκρασία, σχετική υγρασία, ατμοσφαιρικοί ρύποι, φωτισμός).

! Χρήση παλαιών αποθηκευτικών μέσων από **ακατάλληλα υλικά** (χαρτί, φελιζόλ, ξύλο κ.ά). Αλλοιωμένες συσκευασίες που δεν εξυπηρετούν πλέον τον σκοπό τους.

! **Ανεπάρκεια χώρου - ακατάλληλη διάταξη.** Δεν επιτρέπει τη χρήση τροχήλατων μέσων, παλετοφόρων ή άλλου εξοπλισμού, για την ασφαλή μετακίνηση των αρχαίων.

! **Αδυναμία άμεσου εντοπισμού** του αρχαιολογικού υλικού.

! **Ανάγκη σύνταξης Σχεδίου Ασφάλειας και Έκτακτης Ανάγκης** για την άμεση αντιμετώπιση περιστατικών πλημμύρας, φωτιάς, σεισμών και κλοπής.

Προληπτική Συντήρηση

Οι συντηρήτριες του έργου εφαρμόζουν τις αρχές της προληπτικής συντήρησης, λαμβάνοντας όλα τα μέτρα που αποσκοπούν στην αποφυγή και ελαχιστοποίηση μελλοντικής φθοράς ή απώλειας του αρχαιολογικού υλικού, χωρίς να παρεμβαίνουν στα υλικά και τη δομή των αντικειμένων και να τροποποιούν την εμφάνισή τους. Το αρχαιολογικό υλικό, καταγράφεται εκ νέου, φωτογραφίζεται, αξιολογείται η κατάσταση διατήρησής του, συσκευάζεται και αποθηκεύεται σύμφωνα με τις σύγχρονες πρακτικές που εφαρμόζονται διεθνώς στη συντήρηση.

Μέχρι σήμερα έχουν αποθηκευτεί πάνω από 14.500 αντικείμενα και σύνολα θραυσμάτων.

Αποθηκεύοντας οστά...

ΠΡΙΝ

Για την αποθήκευση οστών χρησιμοποιούνται κουτιά πολυπροπυλενίου (PP) του εμπορίου ή κατασκευάζονται ειδικές συσκευασίες. Κάθε ανθρώπινο ή ζωικό κατάλοιπο αποκτά ειδικά διαμορφωμένη θέση για την αποφυγή μηχανικών καταπονήσεων με φύλλα αφρώδους πολυαιθυλενίου (PE), φύλλα συμπολυμερούς PE-PP, μη υφασμένο ύφασμα PE, αντιόξινες ταινίες και αντιόξινα χαρτιά.

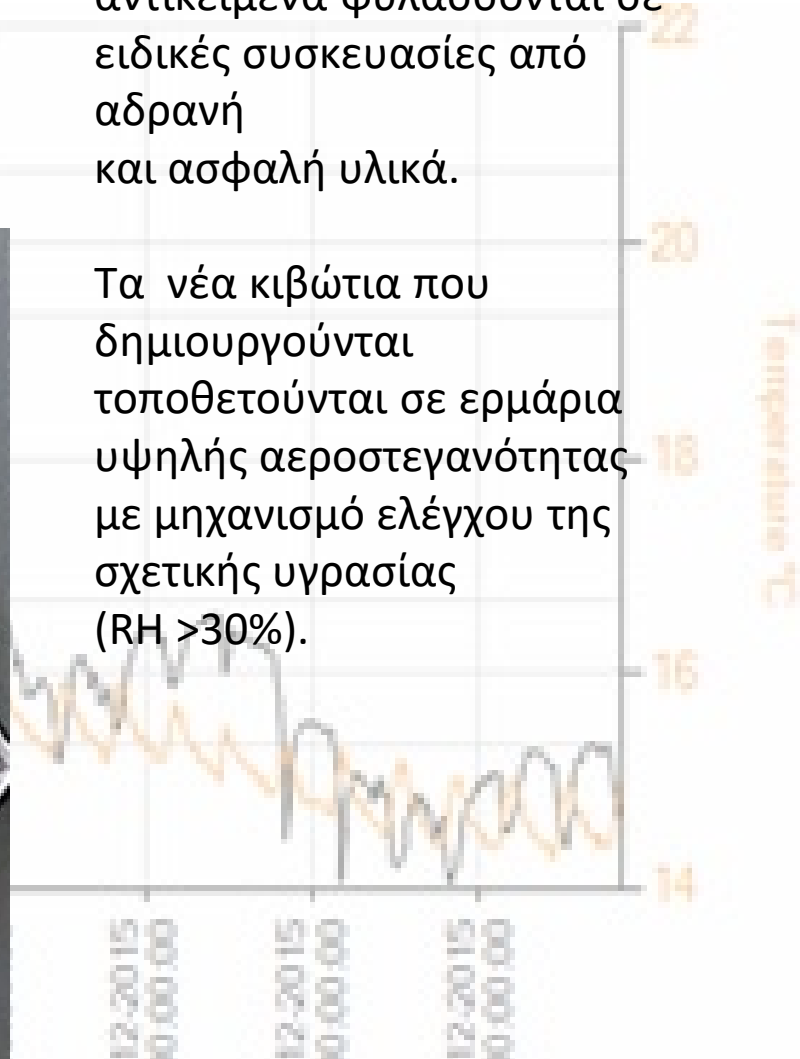
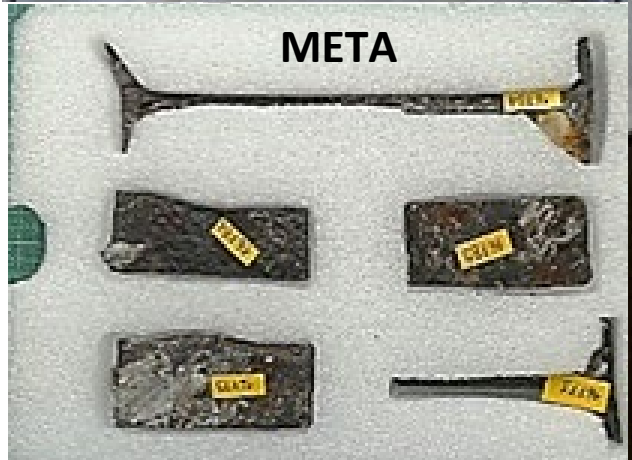
ΜΕΤΑ

Αποθηκεύοντας μέταλλα...

Αντίστοιχα, χάλκινα, σιδερένια, μολύβδινα και χρυσά αντικείμενα φυλάσσονται σε ειδικές συσκευασίες από αδρανή και ασφαλή υλικά.

Τα νέα κιβώτια που δημιουργούνται τοποθετούνται σε ερμάρια υψηλής αεροστεγανότητας με μηχανισμό ελέγχου της σχετικής υγρασίας ($RH > 30\%$).

Τεκμηρίωση

Οι πληροφορίες που αφορούν στο αρχαιολογικό υλικό καταχωρούνται σε ψηφιακή βάση δεδομένων.

- Αρχαιολογικές πληροφορίες
- Διαστάσεις
- Υλικό κατασκευής
- Κατάσταση διατήρησης
- Ορισμός προτεραιοτήτων για συντήρηση
- Προηγούμενες επεμβάσεις
- Θέση αποθήκευσης
- Αποθηκευτικό μέσο κ.ά.

Επίσης, διατηρείται **φωτογραφικό αρχείο** για τα αντικείμενα, τις ενδείξεις και τα αποθηκευτικά μέσα.

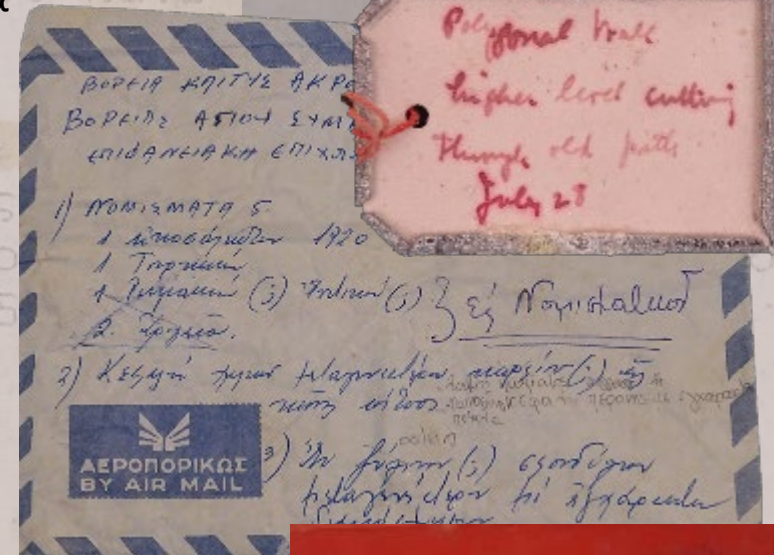
Ιστορίες τεκμηρίωσης

Παλαιές, ασαφείς, ξενόγλωσσες ή φθαρμένες ενδείξεις διατηρούνται ως στοιχεία της ιστορίας της αποθήκευσης του αντικειμένου.

Τα δεδομένα των ενδείξεων διατηρούνται και οι πληροφορίες μεταφέρονται χειρόγραφα σε καρτελάκια πολυαιθυλενίου.

Αντίστοιχα παλαιές συσκευασίες προϊόντων όπως τσιγαρόκουτα, σακούλες καταστημάτων που δεν υπάρχουν πια, φυλάσσονται ως εν δυνάμει πηγή πληροφοριών για μελλοντικούς μελετητές.

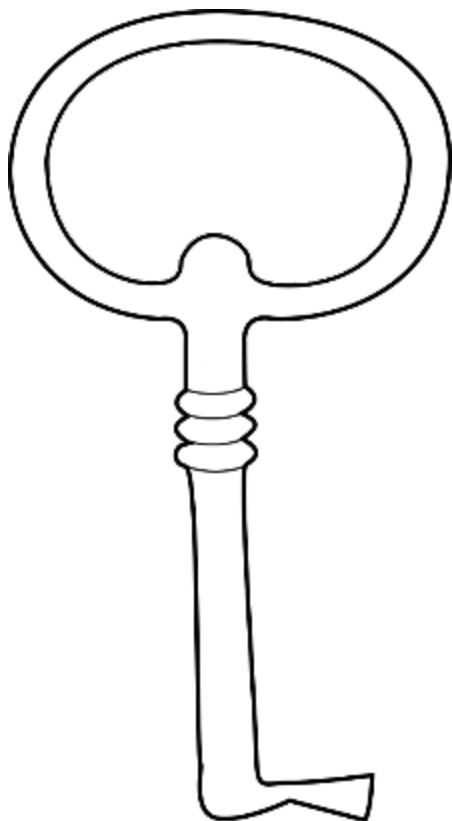
Κασετίνα τσιγάρων με την επωνυμία “Νίκη”, περιείχε κεραμικά και λίθινα ευρήματα από ανασκαφή του 1928. Το καπνεργοστάσιο του Λ. Μαρούλη στην Καβάλα ήταν ιδιαίτερα φημισμένο στις αγορές της Ελλάδος και του εξωτερικού.

Προληπτική συντήρηση Αποθήκευση Τεκμηρίωση

Με την αναβάθμιση της αποθήκευσης του αρχαιολογικού υλικού θα επιτύχουμε:

- Διατήρηση και προστασία του αρχαιολογικού υλικού
- Χρήση σύγχρονων συστημάτων και υλικών αποθήκευσης
- Διατήρηση και άμεση πρόσβαση στην πληροφορία
- Άμεσο εντοπισμό των αρχαίων
- Σταθεροποίηση και έλεγχο των κατάλληλων περιβαλλοντικών συνθηκών
- Ασφάλεια των ευρημάτων από κλοπή και φυσικούς κινδύνους
- Βελτίωση και αύξηση του ωφέλιμου χώρου αποθήκευσης-εξασφάλιση χώρου για τον μελλοντικό εμπλουτισμό των συλλογών, διευκόλυνση κίνησης προσωπικού και εξοπλισμού
- Διευκόλυνση χειρισμού του αρχαιολογικού υλικού

Επιμέλεια παρουσίασης
από τις συντηρήτριες αρχαιοτήτων:

Μαρία Παύλου
Κυριακή Κουπάδη
Σοφία Παπιδά

Σχέδια: Κυριακή Κουπάδη
Φωτογραφικό αρχείο © ΕΦΑΠΑ